
Vzpomínka na Gašpera Rojka, prvního slovinského rektora Univerzity Karlovy

Ve Vlasteneckém sále Karolina se dnes uskutečnilo Mezinárodní sympozium u příležitosti 200. výročí úmrtí historika a teologa Gašpera Rojka, prvního Slovincce, který stanul v čele Univerzity Karlovy.

Gašper Rojko se narodil roku 1744 nedaleko Mariboru, ve kterém později získal své první vzdělání. Univerzitní studium absolvoval v Grazu a ve Vídni. Roku 1766 nastupuje dráhu římskokatolického kněze, přičemž stále pokračuje v akademické kariéře. V letech 1773–1782 působí na univerzitě v Grazu nejdříve jako profesor logiky, metafyziky a etiky, později jako profesor církevních dějin. Poté, co byla Univerzita v Mariboru roku 1782 zavřena císařem Josefem II., odchází Gašper Rojko do Prahy.

Na pražské univerzitě dostal Rojko místo vyučujícího církevních dějin. Během akademického roku 1790–91 byl zvolen děkanem teologické fakulty a o sedm let později se stává rektorem. Oblíbeným se stal zejména pro své kritické přednášky, ve kterých zpochybňoval neomylnost církevních koncilů. Jedním z nejpálčivějších témat byla jeho snaha o to, přimět římskokatolickou církev k rehabilitaci Jana Husa. Dvoudílné Dějiny velkého kostnického sněmu se kvůli Rojkovým neortodoxním názorům dostaly na tzv. Index librorum prohibitorum, seznam knih, které katolická církev zakazovala svým věřícím číst.

Gašper Rojko nicméně nebyl jediným rektorem slovinského původu v historii Univerzity Karlovy. Druhým se roku 1803 stal filozof Antonín Michelič.

Univerzita Karlova a její hosté si Rojkovo úmrtí připomněli dopolední konferencí a pietním aktem, který se uskutečnil v odpoledních hodinách u Rojkova hrobu na Malostranském hřbitově.

Na sympoziu vystoupila řada předních vědců z České republiky i Slovinska. „Velice mě těší, že si díky odkazu Gašpera Rojka a také Antonína Micheliče můžeme připomínat úzké vztahy se slovinskými partnery, které přetrvávají dodnes, a věřím, že se budou rozvíjet i nadále. Univerzita Karlova dlouhodobě spolupracuje s Univerzitou v Mariboru na základě bilaterálních smluv programu Erasmus+ a meziuniverzitní dohody,“ uvedl při zahájení konference rektor UK Tomáš Zima.

Slavnostního sympozia se na pozvání rektora Tomáše Zimy zúčastnil i předseda Národní rady Slovinské republiky Alojz Kovšca, starosta města Maribor Andrej Fištravec, rektor Univerzity v Mariboru profesor Zdravko Kačič, chargé d'affaires ad interim Slovinské republiky v ČR Angelina Trajkovski a v neposlední řadě předseda Senátu Parlamentu České republiky Jaroslav Kubera.

Kamila Kohoutová, [iForum](#)

Foto: Vladimír Šigut

Datum: 24. 4. 2019